

## A MAGYAR KÖZTÁRSASÁG NEVÉBEN!

A Fővárosi Ítéltábla Katonai Tanácsa, mint másodfokú bíróság Budapesten, a 2010. február 24. napján megtartott nyilvános tárgyaláson meghozta a következő

### **v é g z é s t :**

A 2 rb folytatólagosan elkövetett hivatali visszaélés büntette miatt a vádlott ellen indított büntető ügyben a Fővárosi Bíróság Katonai Tanácsa 2009. szeptember 16. napján kihirdetett Kb.IV.160/2008/17. számú ítéletét **helybenhagyja**.

Kötelezi a vádlottat a másodfokú eljárásban felmerült 8.720 (nyolcezer-hétszázhusz) forint bűnügyi költség megfizetésére.

### **I n d o k o l á s :**

A Fővárosi Bíróság Katonai Tanácsa a 2009. szeptember 16. napján kihirdetett KB.IV.160/2008/17. számú ítéletével a vádlottat 2 rb. folytatólagosan elkövetett hivatali visszaélés büntette miatt - halmazati büntetésül - 300 napi tétel, napi tételenként 300 Ft pénzbüntetésre és lefokozásra ítélte. Rendelkezett a pénzbüntetés meg nem fizetése esetére, annak szabadságvesztésre történő átváltoztatásáról és az eljárás során lefoglalt iratról, amelynek kiadását rendelte el. A vádlottat kötelezte az eljárás során felmerült bűnügyi költség megfizetésére.

A katonai ügyész az ítéletet tudomásul vette, a vádlott és védője azonban felmentés érdekében fellebbezést jelentettek be.

A vádlott előterjesztette fellebbezésének írásbeli indokolását. Ebben megismételte az elsőfokú eljárás során előterjesztett védekezését, melynek lényege szerint egy fogvatartottal sem alakított ki meg nem engedett személyes kapcsolatot és nem szegte meg a munkáját szabályozó normák rendelkezéseit sem. Vitatta, hogy szándékosan törölte volna tanú1 kapcsolatára vonatkozó adatokat, hiszen tevékenysége adatvesztést nem eredményezett. Kifogásolta, hogy az elsőfokú bíróság nem hallgatta ki a tárgyaláson tanú1-et és az általa indítványozott további tanúkat, ezért kérte, hogy a másodfokú bíróság elsősorban az elsőfokú bíróság ítéletét helyezze hatályon kívül és a bíróságot utasítsa új eljárás lefolytatására, másodsorban pedig - amennyiben erre lehetőséget lát - a másodfokú eljárás keretében hallgassa ki az általa indítványozott tanúkat. Ez utóbbi esetben az ellene hivatali visszaélés büntette miatt emelt vád alóli felmentését kérte.

A Katonai Fellebbviteli Ügyészség a Kf.II.88/2009. számú átiratában az elsőfokú bíróság ítéletének helybenhagyását indítványozta, mivel álláspontja szerint az

elsőfokú katonai tanács megalapozott tényállás alapján helyesen minősítette a vádlott cselekményét és vele szemben méltányos büntetést szabott ki.

A vádlott védője a másodfokú tárgyaláson megtartott perbeszédében a felmentés érdekében bejelentett fellebbezését továbbra is fenntartotta. Elsősorban védence bűncselekmény hiányában, másodsorban pedig bizonyítottság hiányában történő felmentését indítványozta. Érvelése szerint nem állapítható meg, hogy a védence a hivatali visszaélés büntettének törvényi tényállási elemeit maradéktalanul kimerítette. E bűncselekmény ugyanis célzatos és a jogtalan előnyre irányuló célzat nem állapítható meg a vádlott részéről, aki jogosítványával élt, amikor a jutalmazási gyakorlatát kialakította, és nem szegte meg a rávonatkozó előírásokat. E körben hivatkozott tanúk vallomására, akik elmondták, hogy a büntetés-végrehajtási intézetben nem került szabályozásra a jutalmazás feltétel rendszere, az a nevelő belátásától függött. Amennyiben a bíróság az előzőekkel nem értene egyet, abban az esetben is felmerül, hogy a vádlott tévedésben volt a terhére rótt cselekmény megvalósításakor, tévedett annak társadalomra veszélyességében, így ezen a jogcímen is felmentésének van helye. Amennyiben a másodfokú bíróság felmentésre irányuló érvelését nem fogadná el, úgy a lefokozás mellékbüntetés mellőzését indítványozta, mivel annak alkalmazása álláspontja szerint a büntetés célján túlmenő hátrányt jelentene védence számára.

A Katonai Fellebbviteli Ügyészségnek a másodfokú tárgyaláson jelen lévő képviselője az átiratában foglaltakat fenntartva az első fokú ítélet helybenhagyását indítványozta. Álláspontja szerint az elsőfokú bíróság által mérlegelési jogkörben megállapított tényállás a másodfokú eljárásban a lefolytatott bizonyítási eljárás ellenére sem támadható eredménnyel. A vádlott jutalmazási gyakorlata kirívó volt tanú1 és tanú2 vonatkozásában, akik annak ellenére részesültek jutalomban, hogy fegyelmi eljárás hatálya alatt álltak, illetve egy időben különböző kedvezményeket is kaptak, amelyre nem volt példa. Mindebből arra lehet következtetni, hogy a vádlott visszaélt helyzetével és így jogtalan előnyt biztosított ezen fogvatartottak részére. Véleménye szerint az enyhítés érdekében előterjesztett fellebbezés sem alapos, a lefokozás mellékbüntetés nem mellőzhető.

A Fővárosi Ítéltábla Katonai Tanácsa a Be. 348.§ (1) bekezdése alapján az első fokú ítéletet, az azt megelőző bírósági eljárással együtt teljes terjedelmében felülbírálta. Ennek során megállapította, hogy az elsőfokú bíróság ítélete a Be. 351.§ (2) bekezdés a/ pontja alapján megalapozatlan, mivel a tényállás nincs kellően felderítve. Az elsőfokú katonai tanács ugyanis az erre irányuló bizonyítási indítványok ellenére elmulasztotta a tárgyaláson tanúként kihallgatni tanú1-et és tanú2-öt, akik vonatkozásában a vád szerint a terhelt a hivatali visszaélés büntetteit megvalósította. A másodfokú katonai tanács ezért helyt adva a vádlott indítványának, tárgyalásra tért át és idézte tanú1-et és tanú2-öt.

Tanú1 a visszaérkezett térítvevény szerint ismeretlen helyen tartózkodik, ezért a másodfokú bíróság a Be. 296.§ (1) bekezdés a/ pontjára figyelemmel ismertette a

nyomozás során tett vallomását. E vallomásában tanú1 az ügy érdemére vonatkozó információkat nem közölt a hatósággal.

A másodfokú katonai tanács ugyanakkor eredményesen idézte a tárgyalásra tanú2-öt, aki kihallgatása során elmondta, hogy előzetes fogvatartását töltötte a bv. intézetben, munkáltatásra nem volt beosztva a fogvatartása idején, ugyanakkor jutalmazására már nem emlékezett, ezzel kapcsolatban érdemi vallomást nem tett.

A Fővárosi Ítéltábla Katonai Tanácsa az általa lefolytatott bizonyítási eljárás eredménye alapján nem tartotta szükségesnek kiegészíteni az elsőfokú katonai tanács által megállapított tényállást. Az elsőfokú bíróság a büntető perrendtartás szabályait betartva folytatta le a bizonyítási eljárást, az általa kihallgatott tanúk vallomása alapján mérlegelési jogkörében helyezkedett arra az álláspontra, mely szerint nem fogadta el a vádlott érdemi védekezését. Vizsgálta a bv. intézetben kialakult jutalmazási gyakorlatot, a vádlott által tanú1 és tanú2 vonatkozásában kezdeményezett jutalmakat összevetette más fogvatartottak részére nyújtott kedvezményekkel. Ezen adatok birtokában, valamint a vizsgált bv. intézet korábbi parancsnokai, és alkalmazottai által elmondott vallomások alapján jutott arra a következtetésre, hogy a vádlott kivételezett az említett két fogvatartottal. Ugyanakkor az eljárás során nem volt megállapítható, hogy a vádlott magatartásával konkrét szabályokat megszegett volna. Ezért ítéletének 2. oldal 2. bekezdésében írtak, mint iratellenes megállapítások, a Be. 352.§ (1) bekezdés a/ pontja alapján annyiban helyesbítésre szorulnak, hogy mellőzni kell azt, hogy a vádlott kötelességzegő módon járt volna el.

E módosítástól eltekintve az elsőfokú bíróság ítélete mindenben mentes a Be. 351.§ (2) bekezdésében írt hiányosságoktól, és azt a Fővárosi Ítéltábla Katonai Tanácsa elfogadta felülbírálata alapjául.

A fellebbviteli bíróság további bizonyítás felvételét nem tartotta indokoltnak, ezért a vádlott egyéb bizonyítási indítványának nem adott helyt.

A vádlott és védője által felmentés érdekében bejelentett fellebbezést a másodfokú bíróság nem találta alaposnak.

Az elsőfokú katonai tanács az általa megállapított tényállásból okszerűen következtetett a vádlott bűnösségére és helyesen minősítette cselekményét 2 rb. a Btk. 225. §-ába ütköző hivatali visszaélés büntettének.

Az elsőfokú bíróság helyesen állapította meg, hogy a vádlott hivatalos személynek minősül. Ugyanakkor ítéletének 6. oldal 3. bekezdésében helytelenül jelölte meg ennek alapjául a Btk. 137.§ 1/k. pontját. A vádlott a Btk. 137.§ 1/l. pontja alapján minősül hivatalos személynek, mivel mint a bv. testület hivatásos állományú tisztje jogszabály alapján közhatalmi, államigazgatási feladatokkal megbízott szervnél teljesít szolgálatot, és tevékenysége során közhatalmi feladatokat látott el.

A Btk. 225.§-ába ütköző hivatali visszaélés büntettét az a hivatalos személy valósítja meg, aki azért, hogy jogtalan hátrányt okozzon, vagy jogtalan előnyt szerezzen, hivatali kötelességét megszegi hatáskörét túllépi vagy hivatali helyzetével egyéb módon visszaél.

Miként arra a másodfokú bíróság már utalt, nem állapítható meg, hogy a vádlott konkrét szabályokat szegett volna meg magatartásával, amikor jutalmazási gyakorlatát kialakította tanú1 és tanú2 fogvatartottakkal szemben. Ugyanakkor ítéleti bizonyossággal megállapítható az, hogy hivatali helyzetével egyébként visszaélve biztosított jogtalan előnyt ezeknek a fogvatartottaknak, amikor más fogvatartottakhoz képest őket előnyösebb helyzetbe hozta. Mindez az ítéleti tényállás alapján egyértelműen megállapítható, hiszen ezek a fogvatartottak nem végeztek munkát, fenytetés hatálya alatt részesültek jutalomban, illetve szokatlan módon egyszerre két jogcímen is kaptak kedvezményt.

Az irányadó bírói gyakorlat szerint hivatali helyzettel egyéb módon visszaélve valósítja meg a hivatali visszaélés büntettét az a hivatalos személy, aki a ráruházott jogokat társadalmi rendeltetésükkel ellentétesen gyakorolja. Az előzőekben kifejtettek szerint megállapítható, hogy a vádlott hivatali helyzetével visszaélt a tényállásban írt azon magatartásával, hogy tanú1-et és tanú2-öt jutalmazta, illetve amikor tanú1 kérésére a kapcsolatait törölte a nyilvántartásból.

A vádlott tehát a védői indítványtól eltérően teljes egészében megvalósította a hivatali visszaélés büntettének törvényi tényállási elemeit, magatartása célzatos volt, az jogtalan előny szerzésére irányult, elkövetési magatartása pedig jogosítványainak társadalmi rendeltetéssel ellentétes gyakorlása volt, ezért azon védelmi érvelés, hogy a vádlotti cselekmény nem volt társadalomra veszélyes, nem foghatott helyt.

A másodfokú bíróság a büntetés enyhítésére irányuló indítványt sem tartotta alaposnak.

Az elsőfokú katonai tanács helyesen vette számba a bűnösségi körülményeket és méltányosan járt el, amikor alkalmazhatónak látta az enyhítő rendelkezést és a vádlottal szemben halmazati büntetésül pénzbüntetést szabott ki. E pénzbüntetés inkább enyhének, mint súlyosnak tekinthető, ugyanakkor ügyészi fellebbezés hiányában annak súlyosítására törvényes lehetőség nincs.

Az elsőfokú bíróság helyesen szabott ki a vádlottal szemben katonai mellékbüntetést. Az irányadó bírói gyakorlatnak megfelelően járt el, amikor a hivatali bűncselekményt elkövető vádlottat lefokozta. A vádlott a tényállásban írt magatartásával ugyanis méltatlanná vált rendfokozat viselésére, a büntetési célok elérése érdekében pedig nem kívánatos, hogy a bv. testületben folytassa munkáját.

Az elsőfokú bíróság ítéletének egyéb rendelkezései is törvényesek, ezért azokat a Fővárosi Ítéltábla Katonai Tanácsa - helyes indokainál fogva - helybenhagyta.

A másodfokú bíróság a vádlottat kötelezte a másodfokú eljárásban felmerült bűnügyi költség megfizetésére a Be. 338.§ (1) bekezdése alapján.

A Fővárosi Ítéltábla Katonai Tanácsának végzése a Be. 371.§ (1), (3) és (4) bekezdésén alapszik.

Budapest, 2010. február 24.

**Dr. Ruzsás Róbert hb. dandártábornok sk. a tanács elnöke, Dr. Török Zsolt hb. ezredes sk. előadó bíró, Dr. Mészáros László hb. ezredes sk. bíró**

A Fővárosi Bíróság Katona Tanácsának ítélete jogerős és végrehajtható.

Budapest, 2010. február 24.

. Ruzsás Róbert hb. dandártábornok sk.  
a tanács elnöke

A kiadmány hitelül:

Tóth Mihályné  
tisztviselő